

Jaargang 71 • januari 2025

Paulus

Nr. 395

Zendingsblad van de Gereformeerde Gemeenten

‘We hebben
onze **jongeren**
nodig’

In Guinee beïnvloedt het
weer de activiteiten van
zendingswerkers

Tien bijbelse motieven
voor zending

Een veilig nieuwjaar

Onveilig was de wereld in 2024. Zal dat in het pas begonnen jaar beter worden? In alle eerlijkheid, we kunnen het niet verwachten. Wij, mensen, zijn van nature geneigd God en de naaste te haten. Mattheüs 15 vers 19 leert wat uit ons hart voortkomt. In Nederland, in alle landen, dus ook daar waar zending wordt bedreven.

Zending Gereformeerde Gemeenten voelt ondertussen een grote verantwoordelijkheid voor de uitgezondenen. Daarom loopt het thema veiligheid als een rode draad door de opleiding voor zendingswerkers en door de teamvergaderingen op het veld. Elke deputaat die het zendingsveld bezoekt, krijgt het handboek veiligheid mee. In dit nummer is meer te lezen over het thema veiligheid.

De geestelijke onveiligheid is ook groot. Geestelijke boosheden in de lucht strijden overal ter wereld tegen het werk Gods. Bijvoorbeeld op Papoea. Twee Papoea-predikanten vertellen in deze *Paulus* over hun worsteling om jongeren vast te houden. Een heel herkenbaar artikel uit onze zusterkerk!

Wie durft in een onveilige wereld de zending in te gaan? Dat is geen zaak van durven, maar van geroepen worden.

Nog steeds worden er werkers geroepen, gaan onderwijsondersteuners uit. Soms keert een werker terug vanwege veiligheid. Gezondheidsrisico's kunnen zo groot worden dat terugkeer de enige (verdrietige!) optie is. Ook daarover bericht deze *Paulus*.

Geestelijke boosheden in de lucht strijden overal ter wereld tegen het werk Gods.

Nadenkend over veiligheid komen we uit bij de meditatie in dit nummer, een wezenlijk onderdeel in ons zendingsblad. We lezen er over de enige Herder, Christus Jezus. Hij is de Ark der behoudenis. In Hem zijn we veilig, in Hem alleen. Daarom is het onze hartelijke wens, voor alle werkers op het veld, de werkers in opleiding, de medewerkers van ons zendingsbureau, de redactieleden van *Paulus*, de deputaten zending dat we door het werk van Christus leren benodigen én mogen vinden. ♦

Kinderkrant

Precies in het midden van deze *Paulus*.

Op de voorpagina een sfeerbeeld uit een van de landen in het Midden-Oosten. Zendingswerk in deze regio gebeurt niet in het openbaar.

04	IN ZICHT Moed	24	VAN HET ZENDINGSVELD Leerkracht op een unieke school
06	ACTUEEL Nieuws van ZGG	26	ZORG VOOR ZENDINGSWERKERS (3) Gebed en beleid
08	VAN HET THUISFRONT Warmgemaakt voor de zending	29	FINANCIEEL Een rijke boodschap
10	JONGEREN OP PAPOEA ‘We hebben hen nodig’	30	VAN HET ZENDINGSVELD Natte schriften in de klas
16	KRINGLOOP (6) Styling en design in Werkendam	32	VERSLAG Een vruchtbare conferentie
17	MEDITATIE De goede Herder in de belofte	35	RELIGIE IN JAPAN Een leven vol rituelen
18	LEVENSTHEMA’S IN OOST-AZIË Angst voor de werkelijkheid	36	VERDIEPING Tien motieven voor zending
19	KINDERKRANT Ver weg en toch dichtbij	38	PUNTIG Afscheid bij de achterdeur
23	BERICHT UIT INDONESIË Nieuwe vis in onze vijver	39	ZGG WEBSHOP Kleurrijk en speels

SENEGAL

Moed

Sport is in Senegal heel belangrijk en heel zichtbaar. Buiten spelende kinderen zie je vooral voetballen. Op de zanderige weggetjes in de wijk, tussen geparkeerde auto's. Of op plekken waar nog niets is gebouwd, zoals op deze foto.

Voor onze zoon Joseph is het makkelijk om via voetbal contact te maken met kinderen uit de wijk. Hij loopt met een bal naar buiten en binnen vijf minuten heeft hij kinderen om zich heen. In het Frans lukt het een beetje om met hen te communiceren. Bij voetbal heb je gelukkig niet veel woorden nodig. Het samenspel heft tijdelijk de barrières op. Verschillen in taal, cultuur, huidskleur, geloofsovertuiging en welvaart, ze vallen even helemaal weg. Een eerste contact is gelegd.

Er is moed voor nodig om daadwerkelijk de deur uit te stappen en je te mengen onder wildvreemden. Toekomstige zendingswerkers voor het nieuwe zendingsveld Senegal hebben dit ook nodig. Moed om te solliciteren, om je vaderland achter te laten. Moed om je te vestigen in een totaal andere omgeving, een nieuwe taal te leren en je kwetsbaar op te stellen. En moed om uiteindelijk onze mond te openen en de ander de verborgenheid van het Evangelie bekend te maken. Bidt u ook om veel van die moed, zoals we lezen in Efeze 6 vers 18-20? ♦

Nieuws van ZGG

januari 2025

Rosanne Huizer gestart als onderwijs- ondersteuner

Deze maand is Rosanne Huizer begonnen als onderwijs-ondersteuner. Ze verzorgt het onderwijs voor Rhodé Baan. Maarten en Gerdineke Baan zijn na een periode van ziekteverlof naar Frankrijk vertrokken om daar enkele maanden lang hun Frans weer bij te spijkeren. Rosanne geeft intussen les aan Rhodé. Als familie Baan terugkeert naar Coliah hoopt Rosanne met hen mee te gaan. Onderwijsondersteuners zijn onmisbaar voor de voortgang van het zendingswerk. De kinderen van zendingswerkers moeten immers goed onderwijs krijgen, net als kinderen in Nederland. Het artikel op pagina 24-25 in deze *Paulus* gaat op dit thema in.

Mariska Kaan benoemd voor Albanië

In november maakte ZGG bekend dat Mariska Kaan is benoemd als vrouwen- en jeugdwerker voor Albanië. Mariska is 24 jaar oud en werkt als mentor in een trajectklas op het Van Lodenstein College in Hoevelaken. Ze is lid van de gereformeerde gemeente in Krabbendijke. Mariska zal worden uitgezonden nadat ze in Nederland haar opleiding heeft gekregen. De vacature in Albanië ontstond na de uitbreiding van het zendingswerk naar Paskuqan, een stad vlakbij de hoofdstad Tirana. Evangelist Peter Hout en kinderen jeugdwerker Carolien Geluk zijn daarheen verhuisd en hebben het werk opgestart.

Repatriëring familie Van Luik

Het deputaatschap voor de zending en familie Van Luik hebben moeten concluderen dat vanwege medische redenen de uitzending naar Ecuador niet langer verantwoord is. Dat betekent voor Gertjan en Mieke dat ze met hun gezin zijn teruggekeerd naar Nederland en hun dienstverband bij ZGG beëindigd is. Het is een diepingrijpende ontwikkeling en een onbegrepen weg, voor familie Van Luik, maar ook voor de gemeente van 's-Gravenpolder en ZGG. We hopen dat u familie Van Luik gedenkt in uw gebed, samen met het team in Ecuador.

Postzegels ontvangen uit:

Goes, Houten, Kampen, Lethbridge, Nieuwe-Tonge, Nunspeet, Puttershoek, Rotterdam-Alexanderpolder, Terneuzen, Teuge, Uddel, Veenendaal, Vlissingen, Wolphaartsdijk en Zwijndrecht.

Frituurvet

september-oktober 2024
5.491 kg, € 2.515,-

Voortgang opleiding nieuwe zendingswerkers

In september 2024 startte een groep nieuwe zendingswerkers de opleiding bij ZGG. Voor een aantal van hen loopt de opleiding ten einde en komt de datum van uitzending dichterbij. Omdat het uitzendingen naar een gesloten gebied betreft, maken we deze informatie niet bekend. In de eerste helft van 2025 vervolgen Wouter en Elina van Blitterswijk (Guinee) en Jan-Kees en Lana Kooijman (Japan) hun voorbereidingen op het vertrek. Intussen zal Jacobina van Hoef naar verwachting vertrekken naar Frankrijk voor taalstudie Frans. Mariska Kaan, benoemd voor Albanië, gaat met haar opleiding beginnen. Volg ZGG via de website of op Instagram of Facebook om op de hoogte te blijven. Inschrijven voor de algemene nieuwsbrief kan hier: www.zgg.nl/nieuwsbrief.

Jonard Roukens benoemd als theoloog-toeruster zendingsbureau

Begin december is Jonard Roukens (35) benoemd als theoloog-toeruster op het zendingsbureau. Hij volgt Jan-Kees Kooijman op, die in 2013 aantrad in deze functie. Jonard behaalde een master Godgeleerdheid aan de VU Amsterdam en de Theologische Universiteit Apeldoorn. Hij is docent klassieke talen en filosofie bij Driestar-Wartburg locatie Revis in Rotterdam. Jonard en Arina Roukens-Meeuse hebben vier kinderen in de leeftijd van 2-8 jaar en zijn lid van de gereformeerde gemeente in Delft, waar Jonard ouderling is.

Komen en gaan

ECUADOR maart-mei 2025 Familie Steven Baan	GUINEE maart-mei 2025 Mariëlle Heidekamp
ECUADOR maart-mei 2025 Familie Maurice Heijboer	GUINEE maart-mei 2025 Familie Teun Hakvoort

Agenda

25 januari

Psalmzangavond Bodegraven
Inleiding op de psalmen door J. Melse, appèlwoord door Lennard Elenbaas, organist Leendert Kuiper

1 februari

Psalmzangavond Nieuw-Beijerland
Samen zingen met bovenstem! Organist: Pieter Heykoop. Meditatie: ds. H.A. van Zetten

Zendingsdiensten

29 januari 19.30 uur Rhenen Ds. G.W.S. Mulder	5 februari 19.30 uur Scherpenisse Ds. G.W.S. Mulder
19 februari 19.30 uur Dirksland Ds. J.M.D. de Heer	

Kijk voor actuele informatie over bovenstaande en andere activiteiten en bijeenkomsten op www.zgg.nl/activiteiten.

Warmgemaakt voor de zending

Zendingswerkers worden soms al jong betrokken op de dienst van de Heere

De zending in, dat doe je niet zomaar. Daar gaat iets aan vooraf. Voor de ene werker is de basis al gelegd in het gezin, op school of op zondagsschool. Bij een ander groeit op volwassen leeftijd het besef hoe belangrijk zending is. Voor de uitgezonden zendingswerkers bij ZGG zijn mensen op het thuisfront van betekenis geweest. Ze delen voor dit artikel graag hun herinnering. Een leerkracht, een predikant of een zendeling bijvoorbeeld. Het leven van deze mensen straalde liefde uit voor de Heere en Zijn dienst. En liefde voor mensen die nooit van hun Schepper hoorden.

School

Jos Kardol, evangelist in Guinee, genoot als kind van een zendingsverhaal. ‘Op de zondagsschool hoorden we verhalen uit de Bijbel, maar één zondag was altijd speciaal. Dan werd er een zendingsverhaal verteld. Daarna kregen we een opdracht om over het zendingsverhaal een werkstukje te maken. Bijvoorbeeld een kijkdoos, fotocollage of mooie tekening. Als kind zag ik uit naar die ene speciale zon-

Hoe raak je betrokken op zending? Dat kan op veel manieren. Die ene juf. Een zin uit een preek die bleef haken. Een werker op verlof. Foto’s. Verhalen. De zendingswerkers van nu zijn soms al jong betrokken geraakt op zending.

dag om weer een verhaal te horen over verre landen waar Gods Woord gebracht werd. Verhalen die indruk maakten en meedingen in m’n verdere leven.’ Zijn vrouw Jannemieke denkt terug aan haar kleutertijd op de basisschool. Ze had destijds een leerkracht die zelf met haar gezin uitgezonden was geweest. ‘De juf van de instroomgroep, waar ik als vierjarige in zat, praatte met zoveel liefde en enthousiasme over het zendingsleven, dat ik me dat nu nog herinner. In het bijzonder ook rond het moment dat we op maandagochtend zendingsgeld inzamel-

Lezen

Fennie Haase, vorig jaar gerepatrieerd uit Guinee, heeft regelmatig over Gladys Aylward gelezen. ‘De vrouw met het Boek heeft me herhaaldelijk warm gemaakt om in Zijn dienst te zijn. Om anderen als het ware mée te mogen

trekken naar de Heere!’ Ook voor Peter Hout, evangelist in Albanië, was lezen het middel voor een plotselinge verandering in zijn leven. Het was een meditatie uit *Paulus*. ‘Daarvoor waren we totaal niet bezig met zending of evangelisatie. De tijd daarna werd een zoektocht naar wat de weg van de Heere is. Voornamelijk het lezen van ons dagboek was tot onderwijs. Opmerkelijk hoe hierin soms antwoorden kwamen op vragen die de dagen daarvoor leefden. Daarnaast (en dat zou ik graag breder onder de aandacht willen brengen) de aandacht voor zending in de prediking. Ik weet nog heel goed dat in een preek over de bede ‘Uw Koninkrijk kome’ aangedrongen werd op gebed voor het zendingswerk. Dit was voor mij persoonlijk een direct antwoord op mijn gebed en een bevestiging dat onze weg naar de zending zou leiden.’

Voorbeelden

Voor Hanneke van der Blonk, vrouwen-, jeugd- en alfabetiseringswerker in Guinee, was zuster Dini Sonneveld vanaf de kinderjaren haar grote voorbeeld. ‘Ze heeft heel haar hart en leven gegeven aan het werk in Gods Koninkrijk. Dat gaf mij als klein meisje al het verlangen om de zending in te gaan.’ Dick Korpel, theologisch toeruster in Ecuador, denkt onmiddellijk aan ds. C.G. Vreugdenhil. ‘De dominee vertelde tijdens een zendingsdienst in onze toenmalige thuisgemeente in Rotterdam-Zuidwijk over het zendingswerk in Irian Jaya. Dat zal ergens in de jaren zeventig geweest zijn. Ik denk dat op dat moment bij mij het zaadje voor het zendingswerk is geplant. Bijzonder is dat ds. Vreugdenhil in Houten in 2015 voorging in de uitzendingdienst waarin Marja en ik naar Ecuador zijn uitgezonden.’

Tekst + Annemieke Vader, vrouwen- en jeugdwerker in Guinee

Wiebelende lianenbrug

Op de lagere school kwam ds. G. Kuijt langs. Hij liet een film zien van Papoea, toen Irian Jaya. Daarop waren beelden te zien van een wiebelende lianenbrug over de rivier de Landi, vlakbij Landikma. Ook liet hij krijgers zien die met pijl, boog en speer aan het oorlog voeren waren. Ik was een jaar of acht en de beelden maakten diepe indruk op mij. Ik was bang voor al het gevaar. Vanaf die tijd heb ik in mijn gebeden gezegd dat ik niet naar het zendingsveld zou gaan. Daarom las ik geen zendingsboeken in mijn jeugdjaren. In latere jaren kon ik mijn angsten voor verre landen relativeren en maakte de Heere het zo dat ik ging vragen wat Hij wilde met mijn leven. Ook kwamen er zendingswerkers op mijn pad die konden vertellen over roeping en het zendingswerk. Het zendingswerk kwam zo weer heel dichtbij. Dat alles is gebruikt om mij klaar te maken voor dienstwerk in de zending.

Ga je mee?

‘Ga je een keer mee naar de zendingsdag?’ Deze vraag werd gesteld aan Steven Baan, evangelist in Ecuador. ‘Dat die woorden van mijn neef (inmiddels zelf ook evangelist voor ZGG) ons leven zo zouden veranderen, hadden we niet kunnen vermoeden. Maar we hebben er geen moment spijt van gehad.’

Allerlei mensen hebben vol liefde en enthousiasme over zending verteld in het leven van de huidige zendingswerkers. Dat nodigt uit tot nadenken. Wie werkt op dit moment mee in het leven van toekomstige zendelingen? +

‘We hebben hen nodig’

De kerk op Papoea kent vreugde en vrees over het leven van haar jongeren

INDONESIË

Aandacht voor de jeugd is een belangrijk thema voor kerkelijke gemeenten. Sinds het ontstaan van de Gereja Jemaat Reformasi di Papua (GJRP) in 1984 zijn meerdere generaties opgegroeid binnen deze zusterkerk. De predikanten Piter Vare en Peres Nekwek vertellen over zegen en zorg in het jeugdwerk.

Jonge christenen hebben het niet makkelijk. De strijd tegen de driehoofdige vijand – de duivel, de wereld en het eigen hart – vraagt om toerusting en begeleiding. Kinderen hebben behoefte aan ouders en ambtsdragers die hen dragen in het gebed en onderwijs meegeven voor een christelijk leven. Voor de kerk is het dus belangrijk om te weten wat er in het leven van haar jongeren speelt. Dat geldt ook de Gereja Jemaat Reformasi di Papua (GJRP) op het Indonesische eiland Papoea.

Onderwijs in de stad

Ds. Peres Nekwek is predikant in Wamena, een grote stad met veel scholieren. ‘De grote vraag voor jongeren hier is: hoe leef je als christen in de stad? Hoe kun je leven als jongere en dat op een geestelijke, bijbels verantwoorde manier doen?’ De GJRP is vooral een kerk van het bergland. Kinderen van twaalf jaar gaan

voor scholing naar een stad en moeten zich daar zien te redden. Ds. Piter Yare: ‘Als jongeren naar Wamena of Jayapura gaan, is daar een kerk waar we ze kunnen opvangen en steunen in wat ze geestelijk nodig hebben. Maar veel jongeren gaan voor vervolgonderwijs naar delen van Indonesië waar geen kerk is. Het is voor ons een grote zorg om die jongeren te bereiken en vooraf toe te rusten.’ In het eilandrijke Indonesië zijn afstanden groot. Papoea’s die bijvoorbeeld in Jakarta studeren, moeten 3500 kilometer reizen. Sommige ouders sturen hun kinderen naar een stad waar een internaat van de GJRP is. Ds. Yare: ‘In internaten krijgen ze eten en onderdak, maar ook toezicht en geestelijke leiding van de kerk. Helaas neemt het verblijf in internaten af. Kinderen gaan ergens naartoe en huren een kamer. We moeten goed nadenken hoe we jongeren toch kunnen bieden wat ze vroeger kregen in de internaten.’ Er komt sowieso genoeg op de jongeren af. Ds. Yare: ‘Ze moeten snel schakelen tussen de dingen van de Heere en alle andere dingen waarmee hun hoofd zich vult. Ze zitten zonder ouders in een stad en worden altijd beïnvloed door jongeren in hun omgeving. Daarnaast zijn er ook nog jongeren die niet slagen voor school. Zij belanden dikwijls in de goot. Ze gaan drinken, doen slechte dingen en als ze terugkeren naar hun dorp beïnvloeden ze daar de jongeren met hun gedrag. Verschrikkelijk.’

Evenementen

Papoea’s komen al jong midden in de wereld te staan. In hun toerusting speelt het jeugdwerk een grote rol. Vroeger had de GJRP een jeugdbond die er voor alle

gemeenten was. Sinds 2010 organiseren de gemeenten het jeugdwerk zelf. Daarbij krijgen ze hulp van de Theologische School in Wamena. Deze kan bijvoorbeeld zorgen voor studiemateriaal voor jongerenclubs of voordrachten verzorgen op conferenties. Ds. Yare en ds. Nekwek merken dat veel jonge kinderen wel naar de zondagschool gaan, maar dat doordeweekse jeugdavonden voor tieners weinig worden bezocht. Een jongerenbijeenkomst voorafgaand aan de zondagse dienst krijgt juist wel belangstelling. Ook evenementen hebben meer succes. Ds. Nekwek: ‘Het is hier een ‘evenementencultuur’. Als we iets bijzonders organiseren, bereiken we mensen veel makkelijker. In Wamena organiseren we bijvoorbeeld logeerpartijen. We zetten de jongeren van drie gemeenten op een truck en rijden door de bergen naar een

Soms werken nieuwe ideeën verrassend goed. Ds. Nekwek: ‘In coronatijd hebben we veertig jongeren meegenomen naar een rustige plaats en daar getraind in het doen van bijbelstudie. Dat beviel goed. Nu is het zo dat onze jongeren in andere gemeenten training geven als daar behoefte is aan handvatten bij de bijbelstudie.’

Internet

Naast het christelijke leven zijn er meer thema’s die voor Papoea-jongeren belangrijk zijn. Een veelbesproken onderwerp is het ontstaan van de GJRP. Jongeren willen graag weten hoe het Evangelie op Papoea is gekomen en hoe de kerk is gegroeid tot wat ze nu is. Een ander groot thema is omgeven met zorgen: de omgang met digitale middelen. Papoea maakte relatief kort geleden kennis met het internet. En dat ging razendsnel. De oudere generatie vindt het dan ook moeilijk om jongeren te begeleiden in het internetgebruik. Ds. Nekwek: ‘Eerst was er geen stad zonder internet, nu zelfs geen dorpje meer. Ik zie dat als een probleem. Mensen krijgen gratis internet en besteden veel tijd op hun telefoon. Ze kijken minder naar elkaar om en zijn niet trouw in hun kerkgang. Er zijn jongeren die vervallen in het moderne heidendom. Ze vinden het leuk om filmpjes te kijken, te gokken en uit te slapen. Als er een evenement wordt georganiseerd, vinden ze het nog wel leuk om te komen, maar op zondagmorgen zijn

‘Ze moeten snel schakelen tussen de dingen van de Heere en alle andere dingen waarmee hun hoofd zich vult.’

andere plaats. Daar eten en overnachten ze samen. We bespreken dan thema’s als: wat is christelijk leven? Daarnaast is er tijd voor ontspanning en spelletjes.’

Internationaal Indonesië

Voor westerse mensen is de wereld ‘kleiner’ geworden in de afgelopen eeuw. We kunnen reizen en communiceren over grote afstanden. Dit geldt sinds enige tijd ook voor Papoea’s. Ds. Nekwek: ‘Jongeren studeren in Nieuw-Zeeland, Rusland en Amerika. Steeds meer is mogelijk. Een zoon van ds. Yare wordt bijvoorbeeld piloot en iemand anders is dokter. Dit was kortgeleden nog onvoorstelbaar voor Papoea’s. Misschien is het ook tijd om studenten naar Nederland te sturen. Daar voelen we ons mee verwant.’

ze nergens te bekennen. Dit is een grote zorg.’ Internet bracht meer uitdagingen. Online horen jongeren allerlei soorten predikanten met hun uitleg van de Bijbel. Ds. Nekwek: ‘Ze gaan met die andere bijbeluitleg naar hun eigen dominees en die vinden dat niet altijd makkelijk. Dit is niet per se slecht, maar wel een aandachtspunt. Om een voorbeeld te noemen: we hebben de regel dat je op zondag niet mag werken, dus we maken geen gebruik van taxi’s. Een andere kerk in Wamena organiseert een dienst in een hotel, met eten en drinken. Ze roepen iedereen op om te komen en je mag er gewoon met de auto naartoe. Gelukkig zeggen GJRP-jongeren in zulke situaties uiteindelijk toch dat ze liever blijven bij de kerk waarin ze zijn grootgebracht.’

Identiteit

De aantrekkingskracht van andere kerken is minder zorgelijk dan vroeger. Jongeren weten dat het elders niet beter is dan in de GJRP.

De predikanten
Peres Nekwek (l.)
en Piter Yare (r.)

Studenten van jongensinternaat ds. Gerrit Kuijt en meisjesinternaat Hannah doen bijbelstudie.

Ds. Yare: ‘Sommige jongeren sluiten zich bij een andere kerk aan, bijvoorbeeld vanwege de muziek of omdat de GJRP de tucht toepast. Maar het merendeel van de uitwonende studenten, die vaak in plaatsen met andere kerken verbleven, komt terug naar de GJRP.’
Studerenden ervaren verbondenheid met elkaar. Dat komt deels door nare ervaringen in hun nieuwe sociale omgeving. Ds. Nekwek: ‘Je ziet dat jongeren van de GJRP op elkaar zijn aangewezen. Voor de meesten is de GJRP onderdeel van hun identiteit. De kerk staat niet alleen symbool voor het christelijke geloof, maar is ook een onmisbaar onderdeel in hun dagelijkse leven. Dat zorgt voor bereidwilligheid om zich in te zetten voor de kerk. Jongeren zoeken elkaar op en bedenken wat ze kunnen betekenen voor hun kerkelijke gemeenschap. Dit is een mooi gevolg van negatieve ervaringen.’

Kerk en politiek

Beide predikanten benoemen een nieuw zorgpunt: politieke activiteiten. Voor Papoea’s gaan kerk en politiek niet samen. Ds. Nekwek: ‘Politieke partijen zijn erop uit mensen om zich heen te verzamelen.

‘Als het goed gaat met de jeugd, gaat het ook goed met de kerk.’

Jongeren worden beïnvloed en fanatiek gemaakt. Hun stem wordt letterlijk gekocht: ze krijgen betaald om op een partij te stemmen en om tijdens politieke

bijeenkomsten hun stem te laten horen. Er zijn veel partijen en ze proberen het allemaal. Jongeren zijn kwetsbaar voor dit soort praktijken.’
Ds. Yare vult aan: ‘Het is echt een probleem. Ik ben predikant in het dorp Hulhule. Bij ons was er drie jaar lang gedoe rondom de verkiezing van bestuurders. Steeds werden politieke campagnes gehouden, dus de jongeren werden langdurig beïnvloed. Nu hebben we voorlopig weer rust. Eerder hadden we helemaal niet te maken met politieke activiteiten, dat was iets van de stad. We hadden toen heel actieve jongeren in onze jeugdvereniging. Nu zie je dat degenen met goed verstand eruit worden gepikt en verleid om zich bezig te houden met politiek. Zoveel zelfs dat er geen tijd overblijft voor jeugdwerk in de kerk. Gelukkig zijn er nog steeds betrokken jongeren. Het zondagsschoolwerk wordt bijvoorbeeld goed opgepakt.’

Hartenkennis

De predikanten benadrukken het belang van een bijbelse opvoeding. Dat begint in het gezin. Ds. Yare: ‘We wijzen sterk op de verantwoordelijkheid van ouders, opdat hun kinderen later een bijdrage aan de kerk mogen leveren. Als het goed gaat met de jeugd, gaat het ook goed met de kerk. We proberen onze jongeren geestelijk te leiden, te beginnen op de zondagscholen. We proberen hen te onderwijzen als ze jong zijn. Misschien zullen ze later, als ze ergens anders naartoe gaan, betrokken blijven en bij terugkeer hun plek weer innemen. We hebben hen nodig. Het zou mooi zijn als de jongeren op Papoea zouden kunnen praten met jongeren in Nederland. Die kennen misschien wel dezelfde soort uitdagingen. Het is goed als ze van elkaar kunnen leren.’
Het begeleiden van jongeren hangt niet af van een goede organisatie, stelt ds. Nekwek. Hij wijst op de boodschap van 2 Timotheüs 3 vers 15: ‘En dat gij van kinds af de heilige Schriften geweten hebt, die u wijs kunnen maken tot zaligheid, door

het geloof hetwelk in Christus Jezus is.’
‘Kinderen gaan overal naartoe. We kunnen ons zorgen maken, maar het allerbelangrijkste is dat ze Christus leren kennen in hun hart. Als wij als ambtsdragers en als kerkverband onze taak verstaan, en

jongeren mogen Christus leren kennen vanuit het Woord, dan mogen we hoop hebben dat ze zich goed ontwikkelen en later weer bijdragen aan de kerk. Daar gaat het om.’ ♦

Religies op Papoea

Het grootste deel van de jongeren en volwassenen in de GJRP is binnen de kerk opgegroeid. Daarnaast komen er jonge mensen via het huwelijk binnen. Zij zijn vaak afkomstig uit een andere kerk, of soms uit de islam.
Papoea is een eiland van Indonesië, het grootste moslimland ter wereld. Ruim 87% van de Indonesiërs volgt de islam, op een bevolking van 277 miljoen mensen. Tegelijkertijd zijn er ook miljoenen rooms-katholieke, lutherse, gereformeerde en evangelische christenen. Verspreid over het land telt Indonesië meer dan veertig verschillende kerkverbanden. Een aantal daarvan heeft banden met kerken in Nederland of andere landen.
Mede door de 300 jaar van Hollandse aanwezigheid is Papoea een van de weinige gebieden in Indonesië waar christenen een meerderheid vormen. Toch hebben jongeren die voor studie of werk verhuizen naar een andere plaats op het eiland niet altijd de keuze om zich aan te sluiten bij een behoudende gereformeerde kerk. Veel kerken gaan op een andere manier om met de bijbelse boodschap. De jongeren moeten er wel op uit om te werken voor hun toekomst. Hun behouden terugkeer is een gebedszaak voor de GJRP, waarop vaak verhoring volgt.

Wamena is gelegen in de Baliem Vallei in het bergland van Papoea.

Styling en design in **Werkendam**

Een bezoek aan Kringloop Werkendam betekent: binnenstappen in een fraaie winkel. In april 2024 is de kringloop verhuisd vanuit het centrum naar de Biesboschhaven. Op de vorige locatie werden appartementen gebouwd. Gelukkig is er een ruime loods gevonden. Met dank aan vele vrijwilligers is daar een mooie winkel van gemaakt.

Slimme inrichting

Bij binnenkomst vallen meteen de netheid en de prachtige artikelen op. Dat is niet zomaar tot stand gekomen. In de gezellige koffiehoeke vertellen bestuursleden Machiel de Gelder, Bas den Haan en Willie Bijl er meer over. Machiel: ‘Over de inrichting van de winkel is goed nagedacht. De best lopende artikelen – kleding en boeken – staan op de verdieping, het verst van de ingang. Zo moeten klanten eerst de winkel door, waardoor ze ook langs andere artikelen komen.’ Willie: ‘We selecteren streng bij de inname van spullen. We hebben in de regio onze naam hoog te houden dat we kwalitatief goede spullen verkopen.’

Styling- en designteam

De vrijwilligers in Kringloop Werkendam zetten zich enthousiast in om de kringloopwinkel mooi te houden. Bas wijst naar de vloer: ‘De tapijttegels hebben verschillende kleuren, waardoor

Bestuursleden
Bas den Haan,
Willie Bijl en
Machiel de Gelder

de winkel een frisse uitstraling heeft. Alles in de winkel wordt eens per twee weken afgestoft. Zo houden we het schoon en netjes.’ Willie: ‘Ieder heeft z’n talenten. De vrijwilligers hebben een eigen taak of hoek, bijvoorbeeld artikelen prijzen of de boekenkasten up-to-date houden. Anderen vormen het ‘styling-en designteam’. Zij bepalen waar en hoe spullen worden gepresenteerd.’ Machiel (met een knipoog): ‘Soms zie ik ze tien minuten lang met elkaar praten of iets nu op ooghoogte moet worden neergezet, of beter wat hoger of lager.’ De gezellig ingerichte ‘huiskamer’ met grotere meubels en een wand met mooi uitgestalde hoeden bewijst dat dit team goed werk doet. +

Kringloop Werkendam
Biesboschhaven-Zuid 25a
4251 NN Werkendam
kringloopwerkendam.nl

Openingstijden
Woensdag 10.00-16.00 uur
Vrijdag 10.00-16.00 uur
Zaterdag 10.00-16.00 uur

De goede **Herder** in de belofte

In 2025 staan we stil bij
‘Christus is de goede Herder’
+ in de belofte
+ in Zijn komst
+ in Zijn toebrengen
+ in Zijn sterven
+ tot in eeuwigheid

V

Wat komt er van de kudde terecht als de herders hun roeping niet vervullen? Arme schapen, arme lammeren. Eerst preekt Ezechiël tot zulke herders, dat zijn de leiders van het volk. Ze denken alleen maar aan zichzelf. En dat terwijl het volk in ballingschap zit in Babel en de ontstellende boodschap tot hen is gekomen dat de stad is gevallen en de tempel verwoest. Het is letterlijk en geestelijk een dieptepunt. Maar God maakt in Zijn grote trouw en genade van dit dieptepunt een keerpunt. Hij, Die kan zeggen: ‘Ik ben de goede Herder’, staat in de belofte voor de deur.

God zal Zelf voor een goede Herder zorgen Die naar de schapen zal vragen. De profetie spreekt hier van Christus Jezus. Hij is de van de Vader gegeven Herder Die het verlorene zoekt. Deze Herder zal getrouw Zijn werk doen, want Hij zal de kudde weiden. Daarom zijn Gods schapen geen schapen van de heide, maar van de weide. Bij Hem is altijd overvloed. Deze enige Herder is een priesterlijke Herder, want Hij stelt Zijn leven voor Zijn schapen. Hij brengt het grote offer dat in eeuwigheid voldoet. Hij is ook een koninklijke Herder, want Hij vergadert en bewaart Zijn kudde te midden van alle gevaar.

*En Ik zal een enigen
Herder over hen verwekken,
en Hij zal hen weiden,
namelijk Mijn knecht David;
Die zal ze weiden, en Die
zal hun tot een Herder zijn*

Ezechiël 34:23

Uit het geslacht van David brengt de Heere Hem voort. ‘Davids Zoon naar het vlees, en des Vaders Knecht naar Zijn Middelaarsambt’ zegt de kanttekening. Zo klonk eeuwen geleden, zelfs nog voor Christus’ komst, onder de Babylonische hemel de enige Naam tot zaligheid. Die boodschap klinkt nu nog onder de hemel en onder de volken. Wat een eeuwig wonder dat God in het dieptepunt van ’s mensen verlorenheid een keerpunt bewerkte in het zenden van Zijn Zoon. Ook nu is er grote nood onder Israël en de volken. Maar er is verwachting! Want God is de Eerste. Van Hem is het initiatief. De verlossing gaat van de Heere uit: ‘Ik zal’. Daarom is de uitkomst van al het werk in Gods Koninkrijk niet onzeker. Het zal naar Gods belofte worden ‘één kudde en één Herder’ (Joh 10:16). +

Angst voor de werkelijkheid

W

Wanneer je echt doorvraagt, zijn veel mensen in Oost-Azië bang voor de dood. Ze weten niet goed wat er na de dood is en het is dus ook onzeker of het huidige leven wat men leeft daarmee in verband staat. Ze doen hun best om goed te leven, maar weten nooit of het genoeg is.

Wankele uitweg

Eerder heb ik aangegeven dat goede relaties hier heel belangrijk zijn. Toch is ook dat onzeker. In het dagelijkse leven is er maar weinig vertrouwen in de medemens buiten de eigen familie. Mensen doen wel hard hun best om goede relaties op te bouwen met mensen die iets voor ze zouden kunnen betekenen, maar ze kunnen zomaar bedrogen of gebruikt worden voor het belang van de ander. Behalve het te vriend houden van mensen die iets voor je kunnen betekenen, zoeken mensen ook een uitweg in geld. Als je voldoende geld hebt, ben je minder afhankelijk van anderen en wordt het weer makkelijker om goede relaties met anderen te onderhouden.

Vertrouwen

Soms raak ik in gesprek met mensen over hun angsten, in het bijzonder die voor de dood. Hun conclusie is vaak dat ze moeten proberen goed te leven en dan maar hopen op het beste. Ze voegen er

dan vaak aan toe dat dit uiteindelijk voor alle mensen geldt, welke godsdienst we ook aanhangen. Dat geeft kansen om door te praten. Ik stem in met het belang van een goed leven, maar geef daarna aan dat we – in alle eerlijkheid – moeten toegeven dat onze daden nooit volmaakt zijn omdat ons hart zo ik-gericht is. Zelfs in de goede dingen die we doen, denken we soms vooral aan onszelf. En als God volmaaktheid van ons eist, kunnen we alleen voor Hem bestaan in Zijn volmaakte Zoon. Dat opent de weg voor een andere boodschap. Als we volledig op Christus vertrouwen, mogen we zeker zijn van eeuwig leven, uit genade. Dan hoeft er geen onzekerheid meer te zijn over wat er komt na onze dood, omdat we niet op onszelf vertrouwen. ♦

De Kinderkrant over:

Ver weg en toch dichtbij

Heb jij weleens post gestuurd naar een zendingswerker of missionkid? Wat genieten ze van een stapel kaarten. Pak maar snel je pen en schrijf een kaartje

Als je ver weg woont, wil je toch je familie en vriendjes spreken. Hoe dat kan? Lees snel verder.

In deze serie denkt zendingswerker Carina (gefingerde naam) na over vijf levensthema's bij mensen in Oost-Azië. De thema's sluiten aan bij de podcastserie 'De onbekende God'.

CAMBODJA

Dozen met post

Geschreven door familie Heres

Weet jij waar Cambodja ligt? Cambodja ligt bijna 10.000 kilometer bij Nederland vandaan. Het is dus niet zo makkelijk om even bij elkaar op bezoek te gaan. Gelukkig hebben we wel af en toe contact met onze familie en vrienden in Nederland. We bellen dan via de computer of de telefoon. Wel moeten we van tevoren afspreken om te bellen, omdat er een tijdsverschil is van vijf of zes uur. Eerst vonden we het een beetje vreemd om met elkaar via de computer te praten, maar nu zijn we eraan gewend. Wij vinden het fijn dat we met elkaar kunnen praten en we kunnen dan ook dingen laten zien.

Onze thuisfrontcommissie verzorgt de post. Meestal komt er om de maand een doos met kaarten, brieven en soms ook wat lekkers erbij! We hebben weleens stroopwafels of pepernoten gekregen, dat vinden we allemaal erg lekker. Als iemand jarig is geweest, zit er soms een cadeautje bij. Dat is een echte verrassing.

Als het postpakket komt, gaan we met z'n allen om de tafel zitten en mogen we om de beurt een brief of kaart eruit halen. Het is fijn om de brieven en kaarten te krijgen. We weten dan dat mensen aan ons denken en voor ons bidden. Wij wonen nu ongeveer een jaar in Cambodja. We hebben nog geen familiebezoek gehad, maar het lijkt ons heel leuk om samen met hen een ritje in de tuktuk te doen!

GUINEE

Familiebezoek

Geschreven door Annemieke Vader

In Guinee is geen postbode. Dat is jammer! Wat nu? Elke maand stuurt DHL grote dozen naar Guinee. Daar komt onze post! Kaarten, brieven, boeken en tijdschriften. En... verjaardagscadeautjes van papier of karton. Eigenlijk is het elke maand een beetje feest.

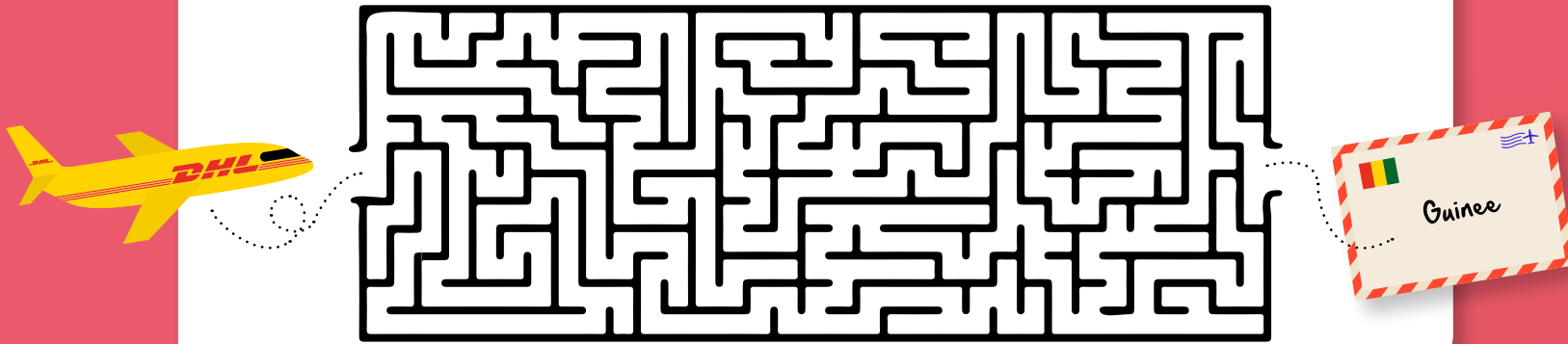
Maar het is ook heel leuk om onze familie te spreken met videobellen. We

zijn dan aan het praten en... oeps de verbinding is weg. Internet doet het hier niet altijd even goed. Dan praten we soms alleen via WhatsApp of we sturen berichten en foto's naar familie en vrienden.

Het is pas echt feest als onze familie langskomt. Dat gebeurt niet zo vaak. We laten ons huis, de hond en de poes zien. We bezoeken de burens, de gemeenteleden, de school en het strand. Dat is pas echt gezellig!

Help de post te versturen

DHL verstuurt een doos met post en lekkers naar Guinee. Help jij het vliegtuig om de weg vinden?

ALBANIË

Videobellen

Geschreven door familie Hout

Hallo allemaal,

Heb jij dat ook weleens, dat je op vakantie bent en opa en oma mist? Wat is het dan fijn om even te kunnen bellen.

Wij wonen ver bij onze familie en vrienden vandaan. Daarom is het heel fijn dat we kunnen videobellen. Zo kunnen we hen toch zien en spreken. Het is wel apart hoor dat je zo ver weg bent en elkaar toch ziet en hoort. Als het avond is, kijken we naar buiten en zien opa en oma dezelfde maan als wij. Mooi hè?

We zijn blij dat we kunnen videobellen: zo zijn we toch weer even een beetje dicht bij elkaar. Vroeger was het veel moeilijker om met opa en oma contact te hebben als je ver weg woonde. Stel je eens voor dat je alleen een brief kan sturen die er maanden over doet met de post!

Groetjes van,
Martha, Esther, Levi en Jachin

Geschreven door **Frans van Grol**

UIT DE BIJBEL

Een brief uit de gevangenis

Er is een brief van Paulus! Kom je ook? Vanavond wordt de brief voorgelezen. De hele gemeente is uitgenodigd. Paulus kan zelf natuurlijk niet komen. Hij is ver weg. In Rome. In de gevangenis. Maar nu heeft hij ons geschreven. Ik wil er geen woord van missen...

De gemeente van Filippi heeft een brief gekregen. Een brief van Paulus uit de gevangenis. Iedereen wil weten wat Paulus te zeggen heeft. ‘Ik wil dat jullie weten dat het goed gaat’, schrijft Paulus. ‘Het werk van de Heere gaat door. Nu ik hier in Rome gevangen zit, beginnen heel veel mensen te vertellen dat ze christen zijn. Ze durven er eerlijk voor uit te komen. Ze merken dat de Heere voor mij zorgt en nu vertellen ze overal dat Jezus de Zaligmaker is. En met mij gaat het ook goed. Ik weet niet of ik vrijgesproken zal worden of veroordeeld. Maar het maakt niet uit of ik blijf leven of dat ik moet sterven. Het gaat maar om één ding: dat ik de Heere Jezus groot mag maken.’

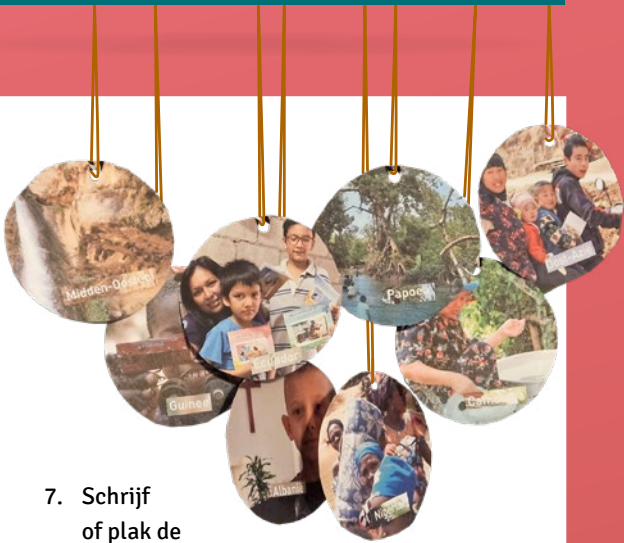
Zendingswerkers schrijven ook brieven. Vanuit Ecuador, Guinee, Cambodja, Albanië. Lees je die brieven wel eens?

Je weet dan hoe het met het zendingswerk gaat. En dat is belangrijk, want dan kun je ervoor bidden.

De brief van Paulus aan de gemeente in Filippi staat in de Bijbel. De Bijbel is Gods Woord voor jou. Je mag er geen woord van missen. Het is de brief van God waarin de Heere heel dichtbij komt met de vraag: ‘Hoe leef jij? Is het ook jouw grootste wens om Mij groot te maken?’

Vragen voor jou

1. Waarom schrijft Paulus brieven?
2. Je hebt net gelezen dat de Bijbel een brief van God is. Hoe zit dat eigenlijk?

Knutsel je mee?

Materialen:

- een (oude) zendingskalender of foto’s uit de zendingslanden via internet
- karton (alleen als je geen kalender gebruikt)
- wol of knutseldraad
- schaar
- lijm
- een glas
- grijs potlood

Breng alle zendingslanden dichtbij met deze mooie knutsel. Veel plezier!

Aan de slag:

1. Zoek in de zendingskalender de mooiste plaatjes op of print de foto’s die je op internet hebt gevonden. Zorg dat je van ieder zendingsland twee plaatjes hebt.
2. Plak de plaatjes op karton.
3. Zet een omgekeerd glas op je plaatjes.
4. Trek met potlood een cirkel om het glas.
5. Knip de plaatjes uit.
6. Plak de plaatjes van hetzelfde zendingsland op elkaar. Knip de randjes nog een beetje bij.
7. Schrijf of plak de naam van het zendingsland erbij.
8. Maak bovenaan een gaatje.
9. Knip een stukje wol of knutseldraad af en knoop het draadje door het gaatje.
10. Versier de plaatjes rondom als je dat wilt.
11. Hang de kaartjes op een mooi plekje op!

Nieuwe vis in onze vijver

INDONESIË

Wij kennen drie verschillende opleidingen: voor predikant, voor godsdienstdo-cent en voor evangelist. De GJRP kent geen curriculum vergelijkbaar als in Nederland. Maar er wordt bij aanmel-ding wel gekeken naar de integriteit van studenten. De deur staat aan de voorkant verder open voor studenten, maar aan de achterkant meer dicht dan in Nederland. Het is aan de gemeente en de classis om de studenten te bevragen op hun roeping voordat ze worden uitgezonden.

Een aantal predikanten is uitgegaan om als evangelist te werken in gebieden waar nog geen gemeente is. Op kerke-lijke vergaderingen is gesproken over een voorstel dat andere gemeenten ook de verantwoordelijkheid op zich nemen om een predikant of evangelist uit te zenden. Twee gebieden zijn aangewezen voor evangelisatiewerk. Omdat het niet altijd makkelijk is om mensen te vinden die verder weg willen gaan, wijzen we

soms op synodaal niveau predikanten aan om naar die gebieden te gaan. Er is ook een gebied waar dertien gemeenten en zes evangelisatieposten zijn en maar twee predikanten. Die moeten dus hard en veel werken, waardoor ze eerder het risico lopen om ziek te worden. Dan komen er soms mensen naar de kerk, maar is er geen voorganger. We hopen en bidden dat de Heere geeft dat er mannen zijn zoals Filippus, die bereid was zich te voegen bij de wagen van de kamerling. In gebieden waar al langere tijd evangeli-satiewerk wordt gedaan, duurt het soms lang voor er kerken ontstaan. Daarvoor vragen we ook uw gebed.

Veel mensen van andere eilanden komen op Papoea wonen. Vaak zijn dit moslims. Als er een overstroming is, gaat de vis van de ene vijver naar de andere, zeggen wij wel eens. We zien deze mensen nu als ‘onze vis’. Gemeenten in de stad denken na over hoe ze hen het Evangelie kunnen brengen. Er zijn meerdere voorbeelden van voormalige moslims die door con-tacten met gemeenteleden christen zijn geworden.’ ✦

Dit is een samenvatting van een van de workshops op de zendingsdag in juni 2024. De predikanten Piter Yare (bestuurslid ker-kelijk bureau GJRP) en Peres Nekwek (rector theologische school in Wamena) vertelden toen over het missionaire werk door de GJRP.

De predikanten Peres Nekwek (l.) en Piter Yare (r.) op bezoek in Nederland in juni 2024.

Leerkracht op een unieke school

Elize Verheij was onderwijsondersteuner in Albanië

ALBANIË

Juf zijn van Hollandse kinderen lijkt heel Nederlands, maar in Albanië gaat het er toch anders aan toe. Wat maakt de taak van onderwijsondersteuner op het zendingsveld zo waardevol?

Het is half 9. De kinderen van familie Hout komen naar het huis van juf Elize Verheij. Een van haar kamers is omgebouwd tot klaslokaal. De kinderen beginnen met elkaar bij een open Bijbel. Daarna is het voor de oudere kinderen tijd om te rekenen. De kleuter mag in de hoeken spelen. Alles gebeurt onder aansturing van dezelfde juf. De kinderen horen steeds wanneer ze uitleg krijgen en wanneer ze zelfstandig moeten werken. 's Middags zijn de zaakvakken aan de beurt. Omdat de leeftijden in de klas verschillend zijn, werken de kinderen aan het einde van de dag vaak met elkaar aan een

project. Bijvoorbeeld over het restaurant. De kinderen bakken koekjes die teamleden kunnen bestellen. Het opgehaalde geld gaat naar een goed doel. Het lijkt best Nederlands, maar toch is het anders. Elize Verheij, onderwijsondersteuner in Albanië voor de kinderen van familie Hout, blikt terug op haar onderwijsperiode.

Verlof

In een schoolklas met missionkids bespreekt de leerkracht met de kinderen unieke onderwerpen. Elize: 'Familie Hout bereidde zich voor op het verlof. Op school hebben we daar aandacht aan besteed. We maakten een aftelkalender en werkten in een verlofboekje. We bespraken waar de kinderen zin in hebben en waar ze tegenop zien. Het bijzondere aan deze klas is dat je dingen gezamenlijk meemaakt. We hebben allemaal, kinderen en juf, dingen die we lastig vinden in Albanië. In de periode dat ik juf was, verhuisden we van Delvinë naar Paskuqan. Dat was een onzekere tijd. We hebben daar samen voor gebeden. Wat de kinderen bezighoudt, houdt de juf ook bezig.'

Team

Een juf is verantwoordelijk voor het onderwijs aan de kinderen. In Nederland zijn er op school veel collega's om mee samen te werken. In Albanië is dat anders. Elize: 'Je bent de enige juf, maar in het team zijn ook mensen met onderwijservaring. Je kunt daar veel mee bespreken. Ook had ik contact met de Wereldschool, het instituut dat het onderwijs aan onze missionkids op afstand begeleidt. Er zijn dus echt mensen die met je meedenken. Het is wel belangrijk om zelf aan te geven dat je hulp nodig hebt.'

het zendingswerk. Elize: 'Juf zijn op het zendingsveld heeft absoluut meerwaarde. Je ziet het zendingswerk van zo dichtbij. Het kan niet anders of je krijgt er binding mee. Je weet in Nederland wel van een wereldwijde kerk, maar hier zie je dat voor je ogen. Ik herinner me de kerkdienst waarin het Heilig Avondmaal werd bediend. Nederlanders en Albanezen zitten aan dezelfde tafel. Dat doet denken aan hoe het in de hemel zal zijn als zoveel volken en talen bij elkaar zijn om God te loven. Op het zendingsveld mag je daar al een stukje van zien.'

Solliciteren

Ook voor komend schooljaar zijn er onderwijsondersteuners nodig op verschillende zendingsvelden. Wat kan helpen als je jezelf afvraagt of je op deze vacature mag solliciteren? Elize: 'De vacature voor onderwijsondersteuner had altijd wel mijn aandacht, ook toen ik nog studeerde. Nu had ik de pabo afge-

rond en waren de omstandigheden zo dat ik kon gaan. Toen ik op het punt stond om te solliciteren, kwam het wel dichtbij. Dat riep vragen bij me op. Kan ik familie en vrienden achterlaten? Kan ik goed alleen zijn? Al deze vragen heb ik biddend voor de Heere neergelegd. Als jij twijfelt of deze vacature voor jou is bedoeld, leg dit dan voor de Heere neer. Denk daarnaast ook nuchter en praktisch: Zijn mijn levensomstandigheden zo dat het zou kunnen? Maar vooral: Heere, wat wilt U dat ik doen zal? De Heere kan de deuren zo openen dat het duidelijk voor je zal zijn of je wel of niet moet solliciteren.'

'Menselijkerwijs gesproken mag je als juf bijdragen aan de voortgang van het Evangelie.'

De aanwezigheid van een juf voor de missionkids is van groot belang. Elize: 'Ik ben pas in Albanië gaan beseffen hoe belangrijk het is dat er een juf of meester is voor de kinderen. Ze zijn overdag op school, waardoor de ouders het werk kunnen doen waarvoor ze gekomen zijn. Als er geen juf is, zouden de kinderen waarschijnlijk thuisonderwijs krijgen. Menselijkerwijs gesproken mag je als juf bijdragen aan de voortgang van het Evangelie, omdat de evangelist zich kan richten op zijn taak.'

Binding

Inmiddels is Elize een aantal maanden terug in Nederland. Ze kan nu terugkijken en ziet wat ze door haar taak als onderwijsondersteuner meekreeg van

Vacatures onderwijsondersteuning 2025-2026

Vanaf half februari staan op www.zgg.nl/onderwijs de nieuwe vacatures open voor onderwijsondersteuning op het zendingsveld. Het ziet ernaar uit dat er vacatures zullen zijn voor Albanië en Guinee. Volg ZGG op Instagram, Facebook of via de website. Berichtgeving zal ook in de Saambinder verschijnen.

Juf Elize Verheij met haar leerlingen tijdens de eerste schooldag.

Een gymles in het parkje dicht bij de school.

Gebed en beleid

Het veiligheidsplan van ZGG gaat hand in hand met het vertrouwen op Gods bescherming

GUINEE ECUADOR

Aardbevingen, vulkaanuitbarstingen, overvallen en stroomuitval: het kan allemaal gebeuren op het zendingsveld. Daarom heeft veiligheid hoge prioriteit. Samen met de veiligheidscoördinatoren in het zendingsteam probeert ZGG in afhankelijkheid van de Heere zendingswerkers in veiligheid te houden.

Van boven naar onder:
P. Eikelboom
Annemieke Vader
Maurice Heijboer

Een taxi rijdt door de stad. De chauffeur brengt een zendingswerker naar de bestemming. Plotseling worden er grote stenen op de weg gegooid. Jongeren komen op de taxi af en proberen de inzittenden te beroven. De bestuurder draait om en doet snel de deuren op slot. Samen met de zendingswerker is hij ontkomen. 'We weten allemaal dat we in een risicovol land zijn', vertelt Annemieke Vader. Ze is samen met Jos Kardol veiligheidscoördinator van het zendingsteam in Guinee. Het voorbeeld van de overval op de taxi heeft echt plaatsgevonden. 'Het heeft ertoe geleid dat we hebben besloten om vanaf dat moment de deuren van de auto altijd te vergrendelen als we reizen', zegt Annemieke.

Actueel

Ieder zendingsveld heeft een veiligheidsplan. Maurice Heijboer, zendingswerker en veiligheidscoördinator in Ecuador, vertelt dat het veiligheidsplan voortdurend geactualiseerd wordt. 'In het plan staan dingen over de situatie in het land. Dat gaat van aardbevingen tot parasieten en gewapende overvallen. Het is mijn taak om het plan actueel te houden. Dat doe ik door bijvoorbeeld het nieuws goed te volgen.' Ook voor Annemieke is het binnenlandse nieuws belangrijk. 'Als de teamleden moeten reizen, kijk ik eerst of er bijvoorbeeld geen demonstraties zijn. In Guinee leven we met een militair regime. Tot op heden is dat redelijk stabiel, maar er zijn regelmatig gewapende schermutselingen. Daar moet je niet tussen belanden.'

Communicatie

Bij grote calamiteiten wordt een crisismanagementteam (CMT) in Nederland

ingeschakeld, vertelt P. Eikelboom, directeur van ZGG. 'Uiteindelijk is wat het CMT in Nederland voorschrijft bindend voor iedereen. Maar dat gebeurt alleen bij grote calamiteiten.' Communicatie is daarbij de sleutel. Het zendingsbureau ontvangt informatie over veiligheid van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en internationale veiligheidsorganisaties. Ook de zendingsteams met hun contacten ter plaatse delen hun informatie.

'Er zijn regelmatig gewapende schermutselingen. Daar moet je niet tussen belanden.'

Net als op de zendingsvelden is er op het zendingsbureau een veiligheidshandboek. Eikelboom legt uit dat het is opgesteld in samenwerking met het Centre for Safety and Development (CSD). Deze organisatie verzorgt ook een veiligheidscursus voor de uitgezonden. 'Veiligheidsbeleid is nodig', zegt Eikelboom. 'Maar we weten ons afhankelijk van de leiding en bescherming door de Heere. Niet voor niets wordt in het voorwoord van het veiligheidsdocument Psalm 127 vers 1 aangehaald. Dat sluit de verantwoordelijkheid voor veiligheid van ZGG niet uit, maar in.'

Crisis

Eikelboom roept de coronacrisis in herinnering. Toen was de regie van het zendingsbureau nodig. Het CMT besliste in die tijd over reizen en verblijf van uitgezonden. Maar ook op het zendingsveld zelf hielden de lokale veiligheids-teams de situatie goed in de gaten. ZGG overweegt altijd nauwlettend of en in hoeverre directe familieleden over een incident geïnformeerd worden, vertelt de directeur. ‘Vaak gaat er al informatie van uitgezonden naar hun familieleden en de thuisfrontcommissie. Soms vragen we de werkers geen informatie door te sturen. Dat doen we als de risico’s daardoor toe kunnen nemen. Over het algemeen zijn we ervan overtuigd dat het delen van incidenten de zaak van Gods Koninkrijk niet dient.’

Bendes

In Ecuador zijn drugs en bendegeweld – naast de reguliere veiligheidsrisico’s –

‘We kunnen nadenken over veiligheid en risico’s, maar de eerste ‘maatregel’ is gebed.’

een probleem, vertelt Maurice Heijboer. ‘Veel problemen hieromheen zijn voor ons buitenlanders niet zo zichtbaar. We horen erover via gemeenteleden of het nieuws. Veel kleine winkeliers moeten geld betalen aan bendes voor bescherming. Aan de buitenkant zie je daar vaak niets van.’ Maurice geeft aan dat het zendings-team bepaalde wijken mijdt als daar incidenten plaatsvinden. Dat wordt ook vastgelegd in het veiligheidsplan. ‘Enige tijd geleden hoorden we van een wijk in de stad waar een bende actief was. Het hoofd van de bende werd vermoord. Daardoor was er in die wijk een strijd om de macht gaande tussen de bendes. Dat leidde ook weer tot diverse moor-

den. Daarom hebben we dat stadsdeel een hele tijd gemeden.’

Gebed

Het eerste punt in het Ecuadoraanse veiligheidsplan is gebed, vertelt Maurice. ‘We kunnen nadenken over veiligheid en risico’s, maar de eerste ‘maatregel’ is gebed. Onder de vleugels van de Heere ben je veilig. Zo bezien is het veiligheidsplan enkel een middel, maar het blijft wel noodzakelijk.’ ‘We weten ons gedragen in gebeden’, beaamt Annemieke Vader vanuit Guinee. ‘We weten dat ons leven in Gods hand ligt, maar dat ontslaat ons niet van de plicht voor een veilige situatie te zorgen.’ +

◀ **Het zendingsteam in Guinee** vergrendelt de autodeuren tijdens het rijden.

▼ **In Ecuador** zijn deuren en ramen vaak beveiligd met een raamwerk.

Een rijke boodschap

Wij zijn gewend aan vrijheid en rijkdom. Dat is voor zendingswerk niet positief.

In ons land zijn we gewend aan vrijheid en rijkdom. We zijn vrij om onze baan te kiezen. Iedereen mag een bedrijf beginnen. Nadat je de belastingen betaald hebt, bepaal je zelf waar je je geld aan geeft, bijvoorbeeld aan goede doelen. Daarnaast staat Nederland op de dertiende plaats van rijkste landen ter wereld naar inkomen per inwoner.

Op het zendingsveld is dit te merken. Als je daar als Nederlander komt, wordt tegen je opgekeken als die ‘rijken uit Nederland’. Dat is niet positief. ZGG zendt mensen uit over de hele wereld om de boodschap van de Bijbel te verspreiden. Maar voor je het weet, krijgt de boodschap extra gewicht door de zweem van rijkdom, succes en macht die rond de boodschapper hangt. ZGG is daarom heel terughoudend in het lokaal uitgeven van geld.

Helaas is het niet altijd mogelijk om deze kloof te dichten. De boodschap gaat ook over afhankelijkheid van de Heere. Het wordt al snel hypocriet als een rijke Nederlander daarover spreekt. Daarom moeten we ons bewust zijn van onze enorme materiële rijkdom en de verantwoordelijkheden die dit met zich meebrengt. Dat geeft als het goed is ook zicht op de keerzijden van onze vrijheid, die gemakkelijk tot zonde brengt. Al is het maar in het gebrek aan afhankelijkheid. +

Inkomsten uit de gemeenten	okt-nov 2024
Goes	33.784
Middelburg	24.725
Tholen	32.773
Dordrecht	45.859
Ridderkerk	60.498
Rotterdam	13.506
Amsterdam	3.505
Gouda	21.352
Utrecht	35.482
Barneveld	39.229
Kampen	22.743
Rijssen	33.981
Overige giften	173.337
	€ 540.774

Landelijke en regionale inkomsten	
Giften bedrijven	43.000
Opbrengsten postzegels/munten e.d.	321
De Boekenzaal, Zeist	2.000
Ramsjburg, Middelburg	100.000
De Oude Molen, Opheusden	18.300
Waardevol, Barneveld	30.000
De Mors, Rijssen	30.000
Kringloop Werkendam	10.000
De Cirkel, Tricht-Geldermalsen	1.000
Bodegraven	5.000
Oudpapieractie Zeeland	225.785
Voorjaarsactie	150
Regionale bijeenkomsten	1.537
Nalatenschappen	35.000
	€ 502.093

Totale inkomsten periode	€ 1.042.867
--------------------------	-------------

- Boekwinkel
- Inkomsten oud papier
- Inkomsten kringloopwinkels

Natte schriften in de klas

In Guinee heeft het weer gevolgen voor de activiteiten van zendingswerkers

H

Hanneke van der Blonk, zendingswerker in Coliah en Jos Kardol, evangelist in Garama, merken allebei dat de weeromstandigheden invloed hebben op het dagelijks leven. Guinee kent twee seizoenen: de regentijd met zo'n 600 mm neerslag per maand en de droge tijd waarin echt geen druppel regen valt. De luchtvochtigheid is het hele jaar door niet lager dan 80%. In combinatie met de constant hoge temperatuur zorgt dit voor een benauwd gevoel.

Regentijd

De regentijd in Guinee is van half mei tot half november. Aan het begin en

GUINEE

Kapotte apparaten vanwege blikseminslag en natte rekenschriften in een klaslokaal. Weersomstandigheden hebben invloed op het dagelijks leven, zeker als je woont en werkt in een land als Guinee.

het einde van het regenseizoen zijn er vaak heftige onweerbuien. Hanneke, die betrokken is bij het werk op een basisschool in Coliah, kan daar niet omheen: 'In de regentijd is het lastig om les te geven op school. In het lokaal waar ik werk, is het dak lek. De schriften worden dus nat. Door het regengekletter op het dak ben ik niet meer goed te verstaan. Half juni, in de regentijd dus, begint de zomervakantie. De kinderen komen dan bij mij thuis om bijbelteksten en bijbelse liederen te leren. De regen herinnert hen eraan. Afgelopen regenseizoen kwamen de kinderen bij de eerste regens aanrennen: 'Wanneer gaan we weer teksten leren?'

Ook Jos doet andere werkzaamheden in de periodes dat het veel regent. 'Regentijd geeft gelegenheid om dingen voor te bereiden voor de droge tijd. Jannemieke en ik maken bijvoorbeeld materiaal klaar voor het kinderwerk. Ook ga ik met mensen mee om hun dagelijks werk te zien, bijvoorbeeld met een visser. Dat soort cultuurstudie kan het beste in de regentijd.'

Nieuwe contacten

Regen of onweersbuien halen soms een streep door gemaakte plannen. Als het

heftig regent of onweert, ontkomen Jos en Hanneke er niet aan om bij mensen te schuilen, of andersom. Zo ontstaat er soms contact met heel andere mensen, wat de kans geeft om met hen in gesprek te gaan.

Hanneke: 'In de zomervakantie is er ook een enorme verschuiving van kinderen die aanwezig zijn in het dorp. Kinderen gaan terug naar hun ouders in een ander dorp of komen juist bij ons in het dorp op bezoek bij hun ouders. Daardoor zijn er in de regentijd andere kinderen met wie ik dingen kan delen.

In de afgelopen zomervakantie las ik met een jongen de Bijbel. Hij neemt het gehoorde weer mee terug naar de plek waar hij in de kost zit voor zijn studie. De kinderen die hier normaal teksten leren, nemen dat mee naar de plek waar zij vakantie gaan houden. Soms rijdt ik door een dorp een eind verderop en hoor ik een lied dat ik in Coliah heb aangeleerd.'

Droge tijd

Zes maanden lang valt er in Guinee geen regen. Tijdens de heetste uren van de dag is het raadzaam om kalm aan te doen. De meeste mensen zijn 's ochtends vanaf vijf uur bezig met hun werk. Rond een uur of negen wordt het te warm. De mensen nemen dan tot het einde van de middag rust. Als het weer wat koeler wordt, herneemt het leven zich.

Hanneke: 'De droge tijd is een goede tijd om dorpentochten te maken. We bezoeken imams en delen kalenders uit. Veel van die dorpen zijn in de regentijd niet bereikbaar, omdat de wegen onbegaanbaar zijn vanwege de regenval. Tijdens de dorpentochten kan het echter gebeuren dat ik met de auto vast blijf zitten in het mulle zand. De weersomstandigheden zijn ook voor ons vervoer heel bepalend.'

Aanpassing

Leven in een tropisch klimaat vraagt om aanpassing, zeker voor een Nederlander. 'We moeten meer rusttijd nemen', zegt Jos. 'Maar rusttijd is gebedstijd en dat is ook wezenlijk onderdeel van het werk hier.' Soms vragen de weersomstandigheden om een aanpassing in de weekplanning. Jos: 'Afgelopen najaar zijn in Garama veel apparaten kapot gegaan vanwege een blikseminslag. Dat moest eerst gerepareerd worden. Ik probeer er steeds rekening mee te houden dat mijn dag of week anders kan gaan. De cultuur en het klimaat leren me om flexibel in het leven te staan. Veranderingen in je planning geven vaak ook nieuwe of andere mogelijkheden.'

Onderwijs

Het klimaat vraagt niet alleen om aanpassing, het levert ook iets op. Hanneke:

'In het weer liggen voor mij altijd lessen. Als er na zes kurkdroge maanden regens vallen, heeft dat iets vreugdevols. Al een aantal keer kwamen de eerste regens precies met Pinksteren. Een prachtig beeld van het werk van de Heilige Geest. De kinderen hier kunnen heerlijk spelen in de regen. Dat is ook een les voor mij: in de regenbuien van je leven mag je toch blijmoedig doorgaan.' Jos herkent de beelden die er in de natuur te zien zijn. 'In de regentijd rijdt ik weleens door een gebied wat vol staat met water. Eerst was het daar kurkdroog. Enorme droogte verandert hier in een overvloed aan water. Daar ligt voor mij de geestelijke les in van de overvloed die God wil geven, persoonlijk en in het werk.' ♦

In de regentijd komen de kinderen uit het dorp bijbelteksten en liederen leren.

Een vruchtbare conferentie

Werkers uit pioniersgebieden ontmoeten elkaar en leren van elkaar

Zet zendingswerkers van verschillende velden bij elkaar en kijk wat er gebeurt. Het antwoord is niet zo moeilijk. Ze benutten bijna elke minuut om ervaringen uit te wisselen en naar elkaars verhalen te luisteren. Heel vruchtbaar.

Voor de derde keer organiseerde ZGG een conferentie voor zendingswerkers. In 2011 gebeurde dat rond het bijbelvertaalwerk, in 2019 ging de ontmoeting over pionierszendingswerk. Afgelopen herfst was er opnieuw een pioniersconferentie. Negen zendingswerkers waren aanwezig, uit Guinee, Cambodja, Oost-Azië en het Midden-Oosten. Juist voor werkers op de laatste velden is zo'n conferentie een geschenk. Ze doen hun werk in stilte, moeten altijd behoedzaam zijn, en hun eigen namen en woonplaatsen komen niet in *Paulus* voor. Wat is het dan fijn om in alle openheid met werkers van andere velden te kunnen spreken. Het organiseren van zo'n conferentie vraagt veel van het zendingsbureau. Missioloog Jan-Kees Kooijman bereidde de bijeenkomst inhoudelijk voor en verdeel-

de de thema's over de deelnemers. Logistiek is zo'n conferentie ook een hele klus, alleen al voor het regelen van de tickets.

Pionieren

Voor de tweede keer was er dus een pioniersconferentie. Waarom juist dat thema? Het werkwoord pionieren brengt ons bij het antwoord. Volgens de woordenboeken is pionieren zo iets als het verkennen van een onbekend gebied, als eerste naar zo'n gebied gaan, daar je weg vinden zonder gebruik te kunnen maken van de ervaring van anderen. Dat betekent voortdurend aftasten, verkennen, nieuwe mogelijkheden onderzoeken, vastlopen, een andere route proberen. Over dit pionierswerk heeft ZGG een aantal zaken opgeschreven als

De deelnemers van de conferentie kijken terug op een inhoudsvolle bijeenkomst.

Lees je Bijbel, wees je Bijbel.

een nuttig kader. Maar hoe de invulling precies is, blijft altijd spannend. In de zending gaat het meestal anders dan je had gedacht. Zo kun je ook het pionierswerk samenvatten. En dus is het zo mooi als werkers uit pioniersgebieden elkaar kunnen ontmoeten.

In 2025 zal in *Paulus* een aantal thema's uit de conferentie verder worden uitgediept. Zo worden we meegenomen op de pionierstocht. In dit artikel volgt alvast een korte impressie van de conferentie.

Overdenken

Jan-Kees Kooijman opent de bijeenkomst. We zingen Psalm 65 vers 1 en lezen Lukas 24 vers 36-49. Wat houdt het heil uit Psalm 65:1 in? De boodschap van verzoening! Daarover moet het altijd gaan in het zendingswerk. Was dat ook de verlossing waarop de Emmaüsgangers hoopten? Hun ogen moesten ervoor worden geopend.

Ds. G.W.S. Mulder verbindt deze kernboodschap aan de bijbelse kenmerken van de prediking, het middel bij uitstek om het Evangelie te verbreiden onder alle volken. Carina uit Oost-Azië leest met ons de Bijbel over het onderwerp lijden. We krijgen veel stof mee om te overdenken in ons vrije Nederland.

Moslims

Hoe bereik je moslims in een traditioneel Guinees dorp? Hanneke van der Blonk neemt ons mee in haar zoektocht in Coliah. Hoe reageer je als je buurmeisje zegt: ‘Jullie hebben Isa (Jezus) als Midde-laar, wij Mohammed. Hij zorgt ervoor dat

Het ene woordje profeet brengt voor een christen en een moslim een heel eigen wereld van gedachten met zich mee.

we in de hemel komen.’ Veel meer weet het meisje over dit onderwerp niet, lezen of schrijven kan ze niet.

Annemieke Vader gaat in op het proces van gemeentevorming in de Guineese stad Boké.

Vanuit Oost-Azië vertelt Anita over haar ervaringen in het contact met moslims. Ze leest samen met hen de Bijbel en brengt al lezend het gesprek op het geloof in de Drie-enige God. Esther voegt daar haar ervaringen aan toe in de contacten met moslimvrouwen in het Midden-Oosten. Wat leren we hiervoor uit het gesprek

van de Heere Jezus met de Samaritaanse vrouw? Als kern komt naar voren: Ken Gods Woord en leef vanuit Gods Woord. Oftewel, lees je Bijbel, wees je Bijbel. Wat kunnen een website met goede boeken, zoals bibleandbookministry.com, en sociale media betekenen in landen waar het bedrijven van zending verboden is? Over dat onderwerp levert Anna uit het Midden-Oosten een bijdrage.

Gevarieerd

Peter de Niet, begeleider van bijbelvertaalwerk in onder meer het Mogofin, laat zien hoe het ene woordje ‘profeet’ voor een christen en een moslim een heel eigen wereld van gedachten met zich meebrengt. Hoe breng je de juiste betekenis over in de vertaling van de Bijbel? We luisterden naar wat Dolf, zendingswerker in opleiding voor Oost-Azië, vertelt over de wijze waarop het Evangelie in de eerste eeuwen is verspreid. Harrie den Otter uit Cambodja zet ons stil bij hoe ingewikkeld het onderwerp armenzorg in een arm land is. Het vraagt om een diaconale instelling, in gehoorzaamheid aan Christus, dé Dienaar.

Het is maar een korte impressie van een heel gevarieerde, vruchtbare conferentie. Genoeg, naar we hopen, om dit werk van harte aan te bevelen in uw gebeden. ♦

De conferentie staat op het punt om te beginnen.

Een leven vol rituelen

De twee grootste religies in Japan zijn shintoïsme (ruim 70%) en boeddhisme (ongeveer 70%). Het shintoïsme is een Japanse religie; het boeddhisme komt uit India en China. Deze twee religies bestaan in Japan al ongeveer 1400 jaar naast elkaar. Veel Japanners noemen zich zowel shinto als boeddhist. Een bekend gezegde is dat Japanners geboren worden met shinto-rituelen, trouwen met christelijke rituelen en begraven worden met boeddhistische rituelen.

Shintoïsme

Shintoïsme betekent ‘de weg der goden’. Aanhangers geloven in ‘kami’, heilige geesten die verschillende vormen kunnen aannemen, zoals bergen, wind of vruchtbaarheid. Na hun dood worden mensen ook kami. Daarom hebben veel Japanners een huisaltaar om hun voorouders te eren.

In shinto-tempels worden veel rituelen uitgevoerd om boze geesten te verdrijven. Respect voor het heilige komt voort uit het ontzag voor kami. Volgens het shintoïsme is de wereld verdeeld in drie niveaus: de godenwereld, de mensenwereld en de onderwereld. Kami kunnen tussen deze werelden bewegen en mensen straffen die in contact komen met onreine dingen, zoals het lijk van een mens of dier. Angst voor onreinheid leidt tot veel religieuze rituelen om de gevolgen af te wenden.

Boeddhisme

Het boeddhisme in Japan bestaat grotendeels uit het Mahayana-boeddhisme, of ‘het Grote Voertuig’. Dit is een belangrijke stroming binnen het boeddhisme. Het benadrukt het ideaal van de bodhisattva, die streeft naar verlichting om anderen te helpen. Mahayana-boeddhisten geloven in meerdere boeddha’s en bodhisattva’s die mededogen tonen en anderen helpen op hun pad naar verlichting. Ze leggen de nadruk op mededogen, wijsheid en het helpen van anderen.

Overige religies

Naast deze twee grote religieuze stromingen vinden we in Japan nog wat kleine religieuze stromingen. Het gaat om christendom, islam, jodendom, hindoeïsme, sikhisme en ook confucianisme. Het is duidelijk dat veruit de meeste mensen in Japan hechten aan rituelen, onder meer uit angst voor boze geesten. Maar Jezus zegt: ‘Ik zal u rust geven’ (Matth. 11:28). Daarom is zendingswerk in Japan nodig! ♦

Overal in Japan zijn uitingen van boeddhisme en shintoïsme aanwezig.

Tien motieven voor zending

Zendingswerk is geen keuze van mensen, maar de opdracht van God

De noodzaak van zending is diep geworteld in Gods Woord. Daarom gaat de kerk er niet omheen: het Evangelie moet verkondigd worden aan alle volken, tot aan het uiterste van de aarde. Welke motieven geeft de Bijbel voor het belang van zendingswerk?

1

Gods eeuwige raad

Zending begint niet bij mensen, maar bij God. Christus, het Lam van God, is geslacht van voor de grondlegging der wereld (Openb. 13:8). Ook de gelovigen zijn toen in Hem verkoren (Ef. 1:4). De Vader gaf ze aan Christus, en niemand kan hen uit Zijn hand kan rukken (Joh. 10:28). Daarom zond de Vader Zijn Zoon in deze wereld, en daarom zendt Christus Zijn kerk uit in dezelfde wereld.

2

Eén Naam

De zaligheid is alleen te vinden in Jezus Christus: ‘Want er is ook onder de hemel geen andere Naam (...) door Welken wij moeten zalig worden’ (Hand. 4:12). Maar hoe kunnen mensen geloven in Christus als zij niet van Hem hebben gehoord? Paulus beantwoordt die vraag met nog een vraag: ‘Hoe zullen zij horen, zonder die hun predikt?’ (Rom. 10:14-15). Geloven in de enige Naam heeft wereldwijd alles te maken met de prediking van het Woord.

4

Christus’ heerschappij

Christus is ‘een Heere der heren, en een Koning der koningen’ (Openb. 17:14). Hij verkondigt: ‘Mij is gegeven alle macht, in hemel en op aarde’ (Matth. 28:18). Daarom kán Hij Zijn discipelen ook uitzenden tot aan het uiterste der aarde.

3

Christus’ bevel

Christus beveelt Zijn kerk om het Evangelie aan alle volken te verkondigen. Dit bevel komt op vijf plaatsen in Gods Woord naar voren, zoals bijvoorbeeld in Markus 16 vers 15: ‘Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie allen creaturen.’ Deze opdracht blijft staan tot aan de voleinding van deze wereld, samen met de belofte van Zijn nabijheid (Matth. 28:20).

5

Onbereikte volken

De ‘volken’ moeten naar Christus’ bevel het Evangelie horen. In onze tijd zijn er meer dan 7.000 onbereikte volken. Dat is zo’n 40% van de wereldbevolking, meer dan 3,4 miljard zielen. Velen van hen kennen de Naam van Christus niet, terwijl zij geschapen zijn om God te loven. Wat is de nood groot!

7

Roeping van de Heilige Geest

Eens riep de Heilige Geest Paulus en Barnabas en sonderde hen af voor hun werk onder de heidenvolken. Daarbij schakelde Hij de kerk als het lichaam van Christus in. Zo liet de gemeente van Antiochië hen gaan (Hand. 13:1-3). Dit doet de Heilige Geest vandaag nog steeds. Hij roept mensen en zondert hen af. Zij worden door Christus’ kerk uitgezonden om Zijn Evangelie te verkondigen tot aan het einde van deze aarde (Hand. 13:47).

8

Christus’ komst

Gods Kerk verlangt naar de wederkomst. Maar wat moet er volgens Jezus gebeuren voordat Hij terugkomt op de wolken van de hemel? ‘Het Evangelie moet eerst gepredikt worden onder alle volken’ (Mark. 13:10). Het verlangen naar Christus’ wederkomst is verbonden aan de opdracht om alle volken te bereiken met Zijn Woord.

9

Zekere beloften

Tot Abraham werd gezegd dat ‘alle volken der aarde’ gezegend zullen worden (Gen. 22:18). Psalm dichters en profeten bevestigen dit: ‘De volken zullen U, o God! loven’ (Ps. 67:4a). En Johannes getuigt: ‘Na dezen zag ik, en ziet, een grote schare, die niemand tellen kon, uit alle natie, en geslachten, en volken, en talen, staande voor den troon, en voor het Lam, bekleed zijnde met lange witte klederen, en palmtakken waren in hun handen’ (Openb. 7:9). De opdracht tot de wereldwijde verbreiding van het Evangelie wordt gedragen door Gods beloften.

6

Verloren mensen

Christus is gekomen om ‘te zoeken en zalig te maken dat verloren is’ (Luk. 19:10). Gods kerk wordt gezonden om het Evangelie te prediken aan hen die verloren liggen. De hele wereld staat schuldig voor God (Rom. 3:19). Honderden miljoenen mensen leven in geestelijke duisternis, zonder kennis van Christus. Het heeft hoge urgentie om hun, wetende de ‘schrik des Heeren’ (2 Kor. 5:11) en gedrongen door de ‘liefde van Christus’ (2 Kor. 5:14), het Evangelie te brengen.

10

Gods lof

Het doel van zending is de verheerlijking van God. Alle volken moeten Hem kennen, aanbidden en prijzen. Daarom staat de eer van God niet los van de noodzaak om alle volken te bereiken met Zijn Woord. Zo wordt God verheerlijkt en worden Zijn beloften vervuld. Ook dat heeft Johannes gezien: ‘Alle volken zullen komen en voor U aanbidden’ (Openb. 15:4).

Conclusie

Zending is geen keuze van mensen, maar een Goddelijke opdracht aan de kerk. De bijbelse motieven maken duidelijk dat de wereldwijde prediking van het Evangelie geworteld is in Gods eeuwige raad, gericht op de redding van zondaren tot de verheerlijking van Zijn Naam. Zendingswerk blijft een taak die de kerk biddend ter hand moet nemen, tot het moment van Christus’ wederkomst.

ECUADOR

Afscheid bij de achterdeur

Nog een paar maanden, en dan valt het doek. Het einde van een intense periode in Ecuador. Met veel dromen vertrokken, met moed en zin, klaar om de wijngaard in te gaan. We gaan zeven jaar later weg via de achterdeur. En daartussenin? John Piper zei het zo: ‘God roept je in de eerste plaats voor de zending om te sterven aan jezelf.’ Ik zal het maar eerlijk zeggen (al ben ik vast de enige die zo dacht): Ik had niet zoveel met die mensen die zeiden dat het leven van een christen op een stratenmaker lijkt; altijd maar achteruit kruipen. Of die vergelijking met een boot: met volle zeilen vertrokken maar gehavend komt ’ie aan in de haven. Ik vond dat te donker, te somber. Oprecht wilde ik de Heere dienen, met alle kracht die in me was. Ik was er klaar voor om ‘te water te gaan’. Psalm 18 was mijn lijfspreuk: ‘Ik zal U hartelijk liefhebben, HEERE, mijn Sterkte.’

Vol toog ik weg, maar ledig heeft mij de HEERE doen wederkeren (Ruth 1:21).

Want het is overal hetzelfde patroon. Een Ecuadoraanse evangelist die de eerste drie jaar alleen maar mensen ziet weglopen. Een ouderling die én z’n werkplaats én z’n huisje van bamboe in één week tijd kwijtraakt. Een Godvrezende vrouw uit de gemeente die de strijd tegen kanker tot nu toe alleen maar aan het verliezen

is. Een man die preekte en mensen tot bekering zag komen en toen zelf aan de alcohol verslaafd raakte. En zo kan ik er nog véél meer noemen, ook uit eigen ervaring. Allemaal met liefde begonnen en allemaal op een punt gekomen dat we zeiden: ‘Ik kan het niet. Ik geef het op.’ Of zelfs: ‘Ik wil niet meer.’ Een beetje begin ik te begrijpen wat de glorie van Gods genade is. Het schip is lelijk, maar het komt wél aan in de háven. Die stratenmaker gaat achteruit, inderdaad, maar de stráát komt wél klaar. Daarom nemen we stilletjes afscheid bij de achterdeur. Zodat Hij door de poorten kan ingaan met lof. +

VOOR PEUTERS EN KLEUTERS

Kleurrijk en speels

Het artikel op pagina 8-9 al gelezen? Het zaadje van zending wordt soms bij kleuters al achtergelaten. Dit boek zou daar een rol bij kunnen spelen.

zgg.nl/webshop

COLOFON

Paulus is een periodieke uitgave van Zending Gereformeerde Gemeenten

Verspreiding vindt plaats via de zendingscommissies van de plaatselijke gemeenten en beperkt via postverzending.

Oplage: 35.700 exemplaren. Verschijnt vijf keer per jaar. ISSN: 0167-2428. Kostenindicatie per jaargang € 3,00 en bij postbezorging € 9,00. Voor alle data geldt D.V. © 2025 Zending Gereformeerde Gemeenten

Redactie

Hoofdredacteur: ds. J.M.D. de Heer
Eindredacteur a.i.: Hanneke van Eckeveld
Redactiesecretaris: Hanneke van Eckeveld
Redactieleden: Jacqueline van den Dool, Eric van Eck, Elbert Lindhout, Marieta Plattèl, Dorenda de Raaf, Marwim Schultz, Evelien Smit
Redacteur Kinderkrant: Marja van der Jagt

Ontwerp en realisatie

BladenMakers, www.bladenmakers.nl

Adres ZGG

Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489950
I www.zgg.nl E info@zgg.nl

Gesproken versie

Moeite met lezen? *Paulus* is verkrijgbaar in gesproken vorm bij de CBB. Informatie en bestellen: CBB, Postbus 131, 3850 AC Ermelo
T 0341 56 54 77
E klantenservice@cbb.nl

Giften

Bank: NL44 INGB 0000 39 76 07 of NL63 RABO 0322 4013 13 ten name van Zending Gereformeerde Gemeenten. Voor betalingen uit het buitenland is de BIC-code: RABONL2U.

ZGG is een ANBI-instelling en valt onder de groepsbeschikking van de Gereformeerde Gemeenten (RSIN: 0026.91.255). Giften zijn dus aftrekbaar van het belastbaar inkomen. Meer informatie: www.zgg.nl/anbi.

Testamenteire beschikkingen en periodieke schenkingen

Testamenteire beschikkingen ten behoeve van ZGG dienen als volgt te luiden: Stichting voor de Zending der Gereformeerde Gemeenten te Woerden, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41172.951.

Meer informatie: www.zgg.nl/nalaten. Een periodieke schenking kunt u eenvoudig zelf regelen via www.zgg.nl/schenken.

*De boodschap van
verzoening! Daarover moet
het altijd gaan in het
Zendingswerk.*

Ds. J.M.D. de Heer doet verslag van de
pioniersconferentie die ZGG afgelopen
najaar voor zendingswerkers hield.

pagina 32-34

Paulus

Zendingsblad van de Gereformeerde Gemeenten